

Terényi Ede-ősbemutató a kamarazenekari napokon Egy pikareszk páros tündöklése

A szegedi publikum előtt most először tanárként is bemutatkozott *Ruha István*. *Operea Aurelian* személyében rendkívüli tehetségű fiatal tanítványt hozott magával, s ez nem csak azért volt érdekes, mert a d-moll kettősverseny két szolista kísértetiesen egyformán tartotta a vonót, hanem azért is, mert előadásukban a versenymű két szólóhangszerének szembenállása, a két szólam leleményes ellenpontozása, mindennél különösebb ellentétet nyújtott. A krónikás soha így nem hallotta még játszani e darabot. A mester nem tagadta meg szívvel-szenvedéllyel csordultig telt előadóművészi habitusát, s a mű bennőségességét túlfokozó, igen intenzív játékkal ragadta magával a közönséget, míg a tanítvány játéka jobban ügyelt a bachi zeneköltés mértékére, s tartózkodott, ám áttetszően tiszta hegedűhangon, a háborítatlan bizakodás hangján szólaltatta meg a versenymű másik szólóját. E kétféle felfogásban a versenymű második, *Largo, ma non tanto* tételnek megindító szépségébe valami nyugtalanító drámaiság költözött, a koncertáló szolamok párbeszéde oly kifejező lett, mint két lelki oppozícióban álló hős képzelt párbeszéde a színpadon – két különböző korból. A rendhagyó előadás sikere után következett a tetőzés. Mester és tanítványa visszatért a pódiumra, s *Ruha István* a közönség ámulatára brácsát fogott, és – kedvelt szavával élve – úgy „odatették” ketten Händel g-moll passacagliáját (egy romantikus átiratban), hogy a hallgatónak borsószott

A Szegedi Kamarazenekari Napok első hangversenyén a Kolozsvári Kamarazenekar lépett fel, *Ruha István* és *Operea Aurelian* hegedűművészek szólójátéka és *Petre Zbârcea* vezénylete mellett. Műsorukon **Mozart: D-dúr Serenata notturna**, **Terényi Ede: A hét torony muzsikája (ősbemutató)**, **J. S. Bach: d-moll kettősverseny és Britten: Simple Symphony** szerepelt.

a háta az izgalomtól. Örögi volt, vagy isteni – ki tudja. A magas hegedűhang, és a mély brácsahang gyönyörű, tiszta hangzású variációs játéka. Virtus volt benne, szív és összetartás; *előadói egy ifjú-idős pikareszk páros*hoz hasonlítottak ketten, akik közös barangolásuk történetének esszenciáját lélegzetelállító zenébe foglalták.

A kamarazenekari napok első ősbemutatóján *Terényi Ede* „A hét torony muzsikája” című kamaraszimfóniáját hallhatta a közönség. A hét teteles darab szerkezetileg átgondolt, felépített műként hangzott. Gondolati témája, a szerző vallomása szerint Makovecz Imre sevillai pavilontervének megszületésére keres zenei kifejezést; ez ihlette arra, vallja a szerző, hogy *komponálás közben felépttse a maga héttornyú dombházát, „a magyar szellemiség katedrálisát”*. E gondolat zenei értelemben is nagy építkezést jelent, s a kamaramű zenei

anyagára az elemek egymásra illesztése inkább jellemző, mint a fejlesztés. Elemei részenként keltik hatásukat, de kivétel nélkül minden rész nagy hatást kelt. Egymást követő utalásai azonban nem egymásból fejlődnek ki, hanem mind, külön-külön ugyanabból a nagy metaforából, amit a készülő épület jelent. Ebből két dolog következik. Egyrészt a mű olyan lesz, mint egy nemes gondolatról átfutott irodalmi szöveg, amely *csupa kijelentésből áll*, másrészt pedig vesztít központi metaforájának erejéből, mert nem figyel arra, hogy egy-egy szépen megragadott átmenet esetleg többet képes mondani e torony emelkedéséről, mint az intenzív, felfokozott képek sora. Tévednénk azonban, ha azt mondanánk, hogy a hallgató nem talál benne szép, és impressziókat kifejező hangokat. *Egy-egy népzenei dallam úgy lobban fel a műben, mint a színes lán-gocskák egy ropogó tűz taraján*. Ezek a sorok valóban borzongatóak; felvetésük és elsimulásuk igen árnyalt, és alkalmas arra, hogy a hét elkülönült tételén át nem csak a toronyépítő tett fenségének, de az építő lélek nyugvágának és fáradtságának is a mélyére lássunk. *Ruha István* a Terényi-darab értő szólójátéka volt, manfrók nélkül, meggyőző játékkal tolmácsolt.

E két érdekfeszítő teljesítmény, *Ruha István* és *Operea Aurelian* szólójátéka és Terényi Ede új darabja mellett szót érdemel a *Kolozsvári Kamarazenekar* játéka is, kivált az a pontos és érzékletes előadásmód, amellyel Britten *Simple Symphony*-ját megszólaltatták. Az eléjük tételből kibontott sugárzó egyszerűség, és a mód, ahogyan a „takarékos” britteni kompozícióból szép, kifejező lírát bontott ki a zenekar, egy remek koncert végén, megragadó élménnyel bocsátotta útjára a hallgatót.

S. P. S.

A hangverseny felvételét a Duna TV egy közeli időpontban másorra tűzi majd.

A törvény még négy hónapot ad Az iskolaszék-szervezés bizonytalanságai

Olvassuk el az oktatási törvényt, és azt gondoljuk majd, hogy az iskolaszékek bármikor megalakulhatnak, egyenként, önállóan, anélkül, hogy a fenntartóra várniuk kellene. Előkészítésükhöz a törvény szerint az iskola igazgatója a nevelőtestület, a fenntartó és a szülők három-három képviselőjéből álló bizottságot hoz létre, s e bizottság munkája nyomán dől el a működés majdani rendje, és az, hogy ki lesz tagja az iskolaszéknek. A törvény csak annyit mond ki, hogy a *testületben egyenlő arányban képviseltek magukat a szülők, a nevelőtestület és a fenntartó* (legtöbb esetben az önkormányzat), *továbbá egy-egy képviselővel a diákönkormányzat és adott esetben a nevelőotthon, valamely nemzeti és etnikai kisebbségi szervezet, illetve a munkáltatói érdekképviseleti szervezet*. A szülők és a nevelőtestület részéről a jelölés egyszerű, hiszen egy-egy szélesebb közösségnek egyetlen testületbe kell képviselőt találni. Ami viszont az önkormányzatot illeti, a dolog épp fordítva van. Egyetlen testület (a közgyűlés) több iskolába kell hogy kiküldje tagjait, ami, ugye, egy iskolaváros esetén nem lesz könnyű mulatság. Nézzük a szegedi példát.

A képviselők száma 53, és iskoláké 57. Tétélezzük fel, hogy az önkormányzat minden intézményhez három képviselőt delegál. Ahhoz, hogy egy képviselő csak egy iskolaszéknek legyen tagja

171 tagú közgyűlés kellene.

Ahhoz viszont, hogy az 53 képviselő lássa el ezt a feladatot, valamennyiüknek legalább három iskolaszékben kell részt vennie. Ez így megoldhatatlannak látszik, főként akkor, ha az iskolaszékek véleményezési hatásköre az oktatási törvényben kikötött területeken túl is terjed majd, vagyis az üléseik száma is megnövekszik. Egy másik megoldás lenne, ha az önkormányzat nem-képviselő tagokat is delegálna. Erre a törvény lehetőséget ad. Számítani lehet mondjuk a bizottságok külső szakértőire. Ha e korlátozott számú kiegészítés sem oldja meg a delegálás gondját, akkor a város kénytelen lesz az oktatásban dolgozó külső szakembereket felkérni. Ez a változat azonban nehéz kérdés elé állítaná az önkormányzatot.

T. Sz. I.

Az új közoktatási törvény megjelenésétől számítva hat hónapot adott arra, hogy az iskolaszékek megalakuljanak. A hat hónapból kettőt eltelt, és az ország mintegy 5 000 oktatási intézményének többségében – közöttük a szegediekben – úgy tűnik, teljesen kiforratlan még az iskolaszékek megalakításának terve. Bizonytalan a testületek majdani taglétszáma, bizonytalan a ráruházott jogok konkrét értelmezése, és bizonytalan, hogy az intézmény, illetve a fenntartó, a törvényben meghatározott feladatokon kívül milyen ügyekben ruház majd át döntési jogokat az iskolaszékekre. De egy biztos: a szülő-iskola kapcsolat megújítására a törvény olyan véleményező, döntéselőkészítő, és – miért ne? – érdekegyeztető szervezettípus létrehozásáról rendelkezik, amely iskolánként különböző módon válhat használható és tevékeny – vagy formálissá és hátramosztatóvá.

Lévé, hogy a nem-képviselő, de a város által delegált tagoknak is az önkormányzat álláspontjait kell képviselni az iskolaszékekben – nagy kérdés, hogy vajon akad-e olyan gyakorló pedagógus, aki társadalmi munkában az önkormányzat eligazítása alapján képviselne olyan érdeket, amely gyakran

az iskolakéval ellentétes.

Nem is beszélve arról, hogy a február 28-i határidő előtt ez az eligazítás újabb feladat lenne a város számára. A felkért szakértőket a közgyűlésnek név szerint kell megszavaznia, s az is eldöntendő lenne, hogy ki képviselje egy olyan önkormányzat érdekét, amelyben oktatási-financiális kérdésekben a képviselők, sőt a bizottságok között sincs egyetértés. A dolog még tetézi majd, ha az iskolaszékek példája nyomán megalakulnak majd az óvodaszékek és kollégiumi székek, amelyekre a törvény lehetőséget ad.

Ami az iskolaszékeket illeti, az intézmények vezetésében sok helyütt tapasztalható

óvatos tartózkodás,

és ez egyáltalán nem valami elzárkózási szándékot takar. Egyszerűen attól tartanak, hogy míg az iskolaszékek felállása alig változtat a belső iskolai véleményezés menetén, beiktatódik még egy fórum, ahol konzultálni kell, s ez lelassíthatja a munkát. A nevelőtestület véleményét eddig is ki kellett kérni, diákönkormányzat eddig is létezett, s ahol a szülői munkaközösség eddig tevékenyen és kezdeményezőn működött, ott az iskolaszéken belül is ezt teszi majd. Ahol pedig nem, ott – mondják –

nincs arra biztosíték, hogy az iskolaszék feléleszti a kezdeményező szellemet.

A legnagyobb bizonytalanság az iskolaszékek feladatkörét övezi. A közoktatási törvény leírja, hogy a szervezet részt vesz a tanulók jogainak érvényesítésében, az intézmény által hozott döntések, intézkedések ellen benyújtott kérvények elbírálásában, egyetértési jogot gyakorol például a szervezeti és működési szabályzat, illetve az iskolai házirend elfogadásakor, s általában, véleményt nyilváníthat „az iskola működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben”. Hogy pontosan melyek ezek, hogy az iskolai kirándulások kisebb ügyeitől a tanári munka megtételeig meddig terjed ez a hatáskör, azt az intézmények maguk kell, hogy eldöntsék. Ugyancsak nem világos még, hogy az iskolaszékek véleményezési jogkörrel mely témákat vehetik majd át az önkormányzattól, s melyeket az iskolától. Utóbbi esetenként is változhat, (sőt, esetenként kellene változnia) hiszen a szervezet alapgonddalával ellenkezően, ha Szegeden 57 uniformizált iskolaszék alakulna meg, mit sem törődve az iskolák helyi sajátosságaival.

Panek Sándor

Az iskolaszék-szervezés gondjairól Szegeden november 12-én tanácskozási kezdődik a *Vedres István Építőipari Szakközépiskolában* (Horváth Mihály u. 2.). A programban november 12-én 15 órától a Szülői Évkönyvet mutatják be, november 13-án 10 órától előadások, beszélgetések lesznek az iskolaszék-alakításról, november 14-én 9.30-tól pedig műhelybeszélgetés kezdődik a szülői munkaközösségekről. A szervezők minden érdeklődő szülőt, pedagógust szívesen látnak.

Ki ölte meg esetlen urat? Az ideges cipőbolton, a modortalan nővér, a humorizáló vasutas vagy talán Fairplay kisasszony, a reptéri alkalmazott? E film csak látszólag szól gyilkossági rejtélyről, valójában azt mutatja be, hogy a viselkedés és magatartás mennyire erőteljes eszköz az ügyek intézésében.

A budapesti székhelyű, oktató és vezetőképző programjai, tanfolyamai mellett immár két éve házilag használatra is oktató filmeket értékesítő, vagy bérbe adó Human Telex Kft. tegnap egy bemutató video vetítés erejéig Szegeden is

Menedzsermásolás, videóval Nézzünk, mint a moziban?

fellépett az idézethez hasonló helyzetjátékokkal. Az idén kezdett vidéki turné harmadik állomásán megfelelő érdeklődés esetén nem kizárt, hogy képviselőket nyitnak. Tapasztalataik szerint elsősorban azok a közepes és kis cégek választják a megfelelő segédlettel támogatott házi oktatási formát, melyek a hosszútávú siker kulcsát abban az emberben látják, amely kellőképpen motivált,

hozzáértő, s megfelelő készségeknek sincs híjával.

A káéfté a nemzetközi hírű a Video Arts, a Longman Training és a Melrose cégek kizárólagos magyarországi képviselője. Közülük például a Video Arts menedzsmen videofilmjeit a világ 30 országában, több mint százezer vállalatnál alkalmazzák. E szám talán néhány Szegedivel is gyarapodhat.

Vetőburgonya eladó

- Cleopatra NF. 23 Ft/kg+áfa KF.
- Desire NF. 22 Ft/kg+áfa KF.
- Apró burgonya 10 Ft/kg+áfa
- Ipari burgonya 5 Ft/kg+áfa

Érdeklődni: Nagyhegyesi Mezőgazdasági Szövetkezet
Telefon: 52/367-101.

ISZTAMBUL 5 nap, 2 éj
török busszal 6700 Ft
nov. 28-án.

TRIESZT, TARVISIO
minden szerdán, pénteken
2100 Ft

BÉCS minden pénteken,
vasárnap 1000 Ft

DISCOS TOURS
Tisza Szálló Szeged.
T.: 478-278.

Klíma- és szellőzéstechnika
csúcsmínőségben,
fémkémények, belés,
westerformcsövek, párasítók.

EZT LÁTNIA KELL!

**Tervezés, szerelés,
árusítás!**

**KLÍMACENTER,
SZEGED, KLAPKA TÉR 10.**
NY.: 10-16-ig. 62/323-410.

**Bő áruválasztékkal
éjjel-nappal várjuk
kedves vásárlóinkat**

Rossó
élelmiszerboltban.

Mars tér 17.

**Élelmiszer és vegyi áruk
nagy választékával várom
a kedves vevőket.**

Hódmezővásárhely,
Dáni u. 34.
Szabó János boltjában.

BOSCH MÁRKABOLT

– akkumulátorok – porlasztócsúcsok – Diesel-alkatrészek, szűrők – elektronikus egységek – fényszórók, lámpák – fékbetétek, Kálvária tér–Remény u. sarkán. Tel.: 310-812 Nyitva: 8-13, 14-17-ig. Szombat 8-12-ig.

HÍDBETON BT.
Beton házhoz szállítással
(ára: C-8-as 2850 Ft+áfa+száll.)
Járdalap,
gyephezagos járdalap,
kerítésoszlop készítése.
Szeged, Napos út 10.
Tel.: 62/325-335.

**SUPERMAN
INGATLANKÖZVETÍTŐ
IRODA**

Szegeden a leggyorsabb.
Mi egy héten belül eladjuk lakását, bérleti jogát.
Szeged, Nagyruház emeletén. Telefon: 473-629.

**HULLÁMPALA-
AKCIÓ**

a Metall-Technik Kft.-nél
330 Ft/db.
Szeged, Algyői u. 147.
Telefon: 470-875.

**Kárpótlási jegyet
napi árfolyamon
veszek.**

Telefon: 435-648,
az esti órákban.

**SZÁMÍTÓGÉPES
ASZTALOK
IRODASZÉKEK
PRINTERÁLLYANOK
VIZUÁLTABLÁK**

Tekintse meg kínálatunkat új bemutatóterünkben.

**PGM
TRADE KFT.**

Szeged,
Csongrádi sgt. 22.,
Tel.: (62) 314-380, 316-601

Engedményes vásár!

Szombati meglepetés !!!
Takarékoskodni szeretne?
Olcsóbban akar vásárolni?
Keresse fel raktárüzletünket szombaton, amikor minden üvegárut 10 %-kal olcsóbban vásárolhat.

Szeged,
Kereskedő köz 4.

Electrogramm Kft.
Szeged, Petőfi S. sgt. 73.
Tel./fax: 62/321-101.

– olasz térhálósított műanyag csövek rész szerelvényekkel, német szelepekkel pl. Ø 18x2 fűtésű 108 Ft + áfa rész elosztók 223 Ft + áfától

– német alubetétes műanyag csövek (UNIPIPE, SZUPERPIPE)

– GIACOMINI rézszelepek szerelvényekkel

Előnye:
Egyszerű, gyors, olcsó szerelés!